

Bruxelles, 3. lipnja 2021.
(OR. en)

**Međuinstitucijski predmet:
2021/0136(COD)**

9471/21
ADD 5

TELECOM 242
COMPET 457
MI 432
DATAPROTECT 156
JAI 670
IA 108
CODEC 826

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	3. lipnja 2021.
Za:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	SWD(2021) 125 final
Predmet:	RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA priložen dokumentu Prijedlog uredbe o europskom okviru za digitalni identitet i usluge povjerenja na unutarnjem tržištu

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument SWD(2021) 125 final.

Priloženo: SWD(2021) 125 final

Bruxelles, 3.6.2021.
SWD(2021) 125 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE
SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA

priložen dokumentu

Prijedlog uredbe

o europskom okviru za digitalni identitet i usluge povjerenja na unutarnjem tržištu

{COM(2021) 281 final} - {SEC(2021) 228 final} - {SWD(2021) 124 final}

SAŽETAK

Procjena učinka Prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskom okviru za digitalni identitet i usluge povjerenja na unutarnjem tržištu

A. Potreba za djelovanjem

O čemu je riječ? Zašto je to problem na razini EU-a?

Trenutačni nedostaci u pogledu regulative i provedbe te tržišne, tehnološke i društvene promjene sprečavaju građane i poduzeća da u cijelosti koriste elektroničke osobne iskaznice i usluge povjerenja u EU-u. U tom kontekstu i s obzirom na ciljeve utvrđene političkim mandatom predsjednice Komisije i predsjednika Europskog vijeća, ovom se inicijativom nastoje riješiti sljedeći glavni problemi:

Prvo, nisu zadovoljeni ni povećana potražnja javnih i privatnih usluga za pouzdanom elektroničkom identifikacijom ni očekivanja korisnika u pogledu cjelovitih i pouzdanih rješenja za identifikaciju i dijeljenje atributa u inozemstvu, i to u širokom rasponu javnih i privatnih primjera uporabe. Usto, u postojećim rješenjima za digitalni identitet kontrola podataka i sigurnost još su nedostatni.

Drugo, uvjeti za pružanje usluga povjerenja su nejednaki a područje primjene Uredbe nije dovoljno.

Što bi trebalo postići?

Opći je cilj intervencije osigurati pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, osobito kad je riječ o pružanju prekograničnih i međusektorskih digitalnih javnih i privatnih usluga. Nastoji se da specifični ciljevi inicijative odražavaju politički mandat i mandat za politiku formuliran u planovima predsjednice Komisije i zaključcima Europskog vijeća, u kojima se poziva na uvođenje europskog digitalnog identiteta, a čiji su ciljevi:

- a) svim građanima i poduzećima EU-a omogućiti pristup pouzdanim i sigurnim rješenjima za digitalni identitet koja se mogu upotrebljavati prekogranično, što će zadovoljiti očekivanja i potražnju korisnika;
- b) osigurati da se javne i privatne usluge mogu oslanjati na pouzdana i sigurna rješenja za digitalni identitet i izvan granica;
- c) građanima dati potpunu kontrolu nad osobnim podacima i zajamčiti im sigurnost kad koriste rješenja za digitalni identitet; i
- d) stvoriti jednake uvjete za pružanje kvalificiranih usluga povjerenja u EU-u i njihovo prihvaćanje.

Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a (supsidijarnost)?

Za postizanje djelotvornosti i interoperabilnosti europskog digitalnog identiteta djelovanje na razini EU-a bilo bi korisnije od djelovanja isključivo na razini država članica. Nacionalne mjere u području elektroničkih osobnih iskaznica i usluga povjerenja podliježu očitim ograničenjima u nacionalnom kontekstu, a njihove bi izravne koristi bile uglavnom ili isključivo ograničene na jednu državu članicu, što bi još povećalo fragmentaciju. Uklanjanju

sustavnih problema povezanih sa slobodnim kretanjem koje bi olakšala raširena upotreba elektroničkih osobnih iskaznica i usluga povjerenja za pristup robi i uslugama u cijeloj Europi bolje bi se pristupilo na razini EU-a.

B. Rješenja

Koje su opcije za postizanje ciljeva? Postoji li najpoželjnija opcija? Ako ne, zašto?

Razmotrene su i procijenjene tri opcije politike prema razini ambicije:

- 1. opcija ima nisku razinu ambicije, a naglasak joj je na poboljšanju postojećeg zakonodavstva bez izmjene njegova područja primjene;
- 2. opcija ima srednju razinu ambicije. Temeljila bi se na 1. opciji i njome bi se dodatno uspostavio okvir za regulaciju tržišta za sigurnu razmjenu podataka povezanih s identitetom;
- 3. opcija je ima najvišu razinu ambicije. Temeljila bi se na sinergijskom učinku skupa mjera u okviru 1. i 2. opcije i njome bi se osiguralo da svim stanovnicima i poduzećima u Europi bude dostupna, na dobrovoljnoj osnovi, aplikacija europske lisnice za digitalni identitet.

Kad je riječ o uslugama povjerenja, te se tri opcije temelje na istoj razini ambicije i oslanjaju se na sličan skup mjera.

Najpoželjnija je 3. opcija, koja se sastoji od sljedećih elemenata:

- uspostavljanje ekosustava aplikacije europske lisnice za digitalni identitet;
- omogućivanje slobodnog protoka i razmjene podataka o digitalnom identitetu preko granica te snažne i pouzdane vezu između njih i aplikacije lisnice;
- osigurati prekograničnu vjerodostojnost aplikacije lisnice njezinim povezivanjem s elektroničkim osobnim iskaznicama koje prijave države članice; i
- osigurati zaštitu podataka i potpunu korisničku kontrolu nad podacima o identitetu.

Koja su stajališta različitih dionika? Tko podržava koju opciju?

Države članice općenito su sklone mjerama najpoželjnije opcije, osobito s obzirom na rezultate evaluacije eIDAS-a iz kojih je vidljivo da je potreban snažan poticaj za ubrzanje prijavljivanja u okviru eIDAS-a te potrebu uklanjanja trenutnih ograničenja korištenja elektroničkih osobnih iskaznica jer imaju iznimno ograničen doseg u privatnom sektoru. Sektorski dionici zalažu se za okvir za digitalni identitet koji bi omogućio neometanu interakciju između nacionalnih elektroničkih osobnih iskaznica koja su razvile države članice i povezanog okvira za attribute identiteta potrebnog u velikom broju slučajeva privatne uporabe.

C. Učinci najpoželjnije opcije

Koje su prednosti najpoželjnije opcije (ako postoji, inače prednosti glavnih opcija)?

Građanima bi glavna prednost najpoželjnije opcije bila to što bi im europska lisnica za digitalni identitet omogućila da **upravljaju svojim digitalnim identitetom i povezanim atributima i vjerodajnicama** koje dobiju iz raznih izvora (npr. obrazovne ustanove, poslodavci, općine, država, strukovna udruženja, rekreativna udruženja). To bi im omogućilo pristup javnim i privatnim internetskim uslugama unutar EU-a te potpunu kontrolu nad

vlastitim osobnim podacima.

Koji su troškovi najpoželjnije opcije (ako postoji, inače troškovi glavnih opcija)?

Trošak najpoželjnije opcije i tko će ga snositi ovisi o odabranom scenariju implementacije (posredstvom države članice, na temelju ovlasti od države članice ili neovisno o državi članici, ali tako da je države članice priznaju).

Koji su učinci na MSP-ove i konkurentnost?

MSP-ovi će vjerojatno biti zainteresirani za prihvaćanje usluga lisnice za potrebe poslovnih transakcija, a veća će poduzeća vjerojatno dati prednost računalnim rješenjima koja se temelje na automatiziranim postupcima (npr. namjenske platforme za socijalno osiguranje). Integracija lisnice putem aplikacijskih programskih sučelja radi korištenja vjerodajnica/atributa i identifikacije ili autentifikacije klijenata stvorit će troškove MSP-ovima, no vjerojatno će ih kompenzirati koristima pojednostavnjenja i učinkovitosti, ovisno o konkretnom poslovnom slučaju. Najpoželjnija opcija otvorila bi nove poslovne mogućnosti za MSP-ove koji pružaju usluge identifikacije/povjerenja, iako će troškovi razvoja i certificiranja vjerojatno biti određena zapreka ulasku.

Hoće li to bitno utjecati na nacionalne proračune i uprave?

Učinci na nacionalne proračune i uprave ovise o:

- 1) zahtjevu uvođenja cjelovitih sustava elektroničke identifikacije u državama članicama koje ih još nemaju (troškovi se razlikuju ovisno o veličini i broju stanovnika države članice)
- 2) troškovima koji su izravno povezani s postupkom prijavljivanja (1,3 milijuna EUR za preostale države članice koje nisu dostavile prijavu)
- 3) trošku stavljanja na raspolaganje vjerodostojnih izvora za pružatelje identitetskih vjerodajnica (otprilike 625 milijuna EUR jednokratno i 162 milijuna EUR na godinu u cijelom EU-u)
- 4) izradi i održavanju aplikacije lisnice EU-a (do 10 milijuna EUR u scenariju u kojem je države članice uvode)
- 5) ostali troškovi povezani s npr. standardizacijom, certificiranjem, upoznavanjem sa zakonodavnim promjenama i nadzorom novih usluga povjerenja.

Hoće li biti drugih bitnih učinaka?

Očekuje se da će inicijativa povoljno utjecati na **inovacije** i dodatno unaprijediti interoperabilnost. Očekuje se i da će te opcije imati povoljan učinak na **zapošljavanje** zbog njihova doprinosa budućem širenju internetskih transakcija i smanjenju zapreka na unutarnjem tržištu. To će povećati prisutnost i pristupačnost sigurnih elemenata u mobilnim uređajima, što pak može omogućiti napredak u drugim aplikacijama za identitet i šire. Usto, očekuje se da će ta opcija generirati pozitivne učinke u smislu većeg građanskog sudjelovanja, **sigurnog, konkurentnog i privatnosti usmjerenog** digitalnog temelja za upravljanje osobnim podacima te promicanja veće usklađenosti s odredbama **Povelje Europske unije o temeljnim pravima**, u skladu s pozitivnim učincima na slobodu, jednakost, solidarnost i prava građana.

Proporcionalnost?

S obzirom na ciljeve, najpoželjnija opcija dovoljno je proporcionalna, a troškovi će vjerojatno biti razmjerni mogućim koristima. Troškovi stvaranja novih standarda i usklađivanja s njima (pružatelji usluga povjerenja i pružatelji internetskih usluga) ne mogu se izbjeći ako se žele postići ciljevi upotrebljivosti i dostupnosti. Usto, najpoželjnijom opcijom žele se iskoristiti ulaganja koja su države članice već provele.

D. Daljnji mjere

Kad će se predložene mjere preispitati?

Pratit će se provedba i primjena inicijative te druge neizravne kontekstualne informacije o njoj. U pravni akt unijet će se klauzula o preispitivanju.